

Datum van
inontvangstneming

:

08/05/2018

Zaak C-199/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

19 maart 2018

Verwijzende rechter:

Consiglio di Stato (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

14 december 2017

Verzoekende partijen:

Pollo del Campo S.c.a.

Avi Coop Società Cooperativa Agricola

Verwerende partijen:

Regione Emilia-Romagna

Azienda Unità Sanitaria Locale 104 di Modena

A.U.S.L. Romagna

[OMISSIS]

[OMISSIS]

ITALIAANSE REPUBLIEK

De Consiglio di Stato

Afdeling rechtspraak (Derde kamer)

heeft de navolgende

BESCHIKKING

gewezen op het hoger beroep met griffienummer 8461/2015, ingediend door: Pollo del Campo S.c.a., [OMISSIS]

Avi Coop Società Cooperativa Agricola, [OMISSIS]

tegen

Regione Emilia-Romagna (regio Emilia-Romagna, Italië; hierna: „regio”), [OMISSIS]

Azienda Unità Sanitaria Locale 104 di Modena (lokale afdeling gezondheidsdienst 104 van Modena, Italië; hierna: „AUSL Modena”); [OMISSIS] **[OR.2]** [OMISSIS]

A.U.S.L. Romagna (gezondheidsdienst Romagna, Italië; hierna: „AUSL Romagna”) [OMISSIS]

tot herziening

van het vonnis van de Tribunale amministrativo regionale per l’EMILIA-ROMAGNA – Sede di BOLOGNA (bestuursrechter in eerste aanleg Emilia-Romagna, Bologna, Italië; hierna: „TAR Emilia-Romagna”) AFDELING II nummer 230/2015, gewezen tussen partijen, betreffende de voldoening van de verschuldigde vergoedingen voor veterinaire gezondheidscontroles;

[OMISSIS]

I - Hoofdgeding en relevante feiten

De verzoekende partijen zijn ondernemingen die werkzaam zijn op het gebied van fokken, **[OR.3]** slachten en in de handel brengen van pluimvee. Deze zijn onderworpen aan officiële sanitaire controles die worden gefinancierd op basis van de bepalingen van titel II van verordening (EG) nr. 882/2004 voor de verificatie van de naleving van de wetgeving betreffende officiële veterinaire controles.

Het geding betreft de bepaling in besluit nr. 1844 del 2011 van 12 december 2011 (hierna: „besluit 1844/2011”) van de Giunta dell’Emilia-Romagna (bestuur van de regio Emilia-Romagna, Italië), bekendgemaakt in het publicatieblad van de regio Emilia-Romagna nummer 3 van 4 januari 2012.

Bij deze maatregel heeft de regio als volgt besloten: „*1. Om de hierboven uiteengezette redenen en met name rekening houdend met het bepaalde in legge 96/2010 (wet 96/2010) zijn landbouwondernemingen als omschreven in artikel 2135 van de Codice Civile (burgerlijk wetboek; hierna: ‚CC’) in het kader van uitsluitend de activiteiten die vallen onder afdeling VI van bijlage A bij del decreto legislativo 194/2008 (wetsbesluit. nr. 194/2008; hierna: ‚d.lgs. 194/2008’) uitgesloten van betaling van de in dat wetsbesluit bedoelde vergoedingen. Zij*

worden opgevat als marktdeelnemers die niet specifiek worden onderworpen aan de betaling van vergoedingen door verordening (EG) nr. 882/2004.” Het gaat hier om de bedrijven die niet zijn opgenomen in bijlage IV, afdeling B, bij verordening (EG) nr. 882/2004. Derhalve zijn alle marktdeelnemers die zich bezighouden met de activiteiten onder 1 tot en met 5 in de afdelingen slachthuizen, (bedrijven voor) uitsnijderij, bedrijven voor wildverwerking, melkproductie en (het in de handel brengen van) visserij- en aquacultuurproducten gehouden tot betaling van die vergoedingen.

Als gevolg van deze bepaling zijn de verzoekende partijen in het onderhavige hoger beroep gehouden tot betaling van de lasten.

Zij zijn tegen deze bepaling en tegen de op grond daarvan vastgestelde handelingen in beroep gegaan bij de TAR Emilia-Romagna. In de loop van de procedure is d.lgs. nr. 194/2008 gewijzigd bij legge n. 189/2012 (wet nr. 189/2012). Ingevolge deze wijziging is een zin toegevoegd aan lid 3 bis van artikel 1 van d.lgs. nr. 194/2008. Ter ondersteuning van hun standpunten verwijzen verzoekende partijen naar deze regeling.

[OR.4]

Bij het bestreden vonnis heeft de bestuursrechter in eerste aanleg het beroep verworpen op grond dat de stellingen strekkende tot het beroep ongegrond zijn, uitgaande van de stelling dat het Unierecht de lidstaten geen uitzondering toestaat op de verplichting tot betaling van vergoedingen voor veterinaire controles en dat de nationale wetgeving derhalve niet op een afwijkende wijze kan worden uitgelegd.

Deze uitlegging wordt in die zin door de verzoekende partijen erkend dat:

- d.lgs. nr. 194/2008 bij de tenuitvoerlegging van verordening (EG) nr. 882/2004 de financiering van veterinaire controles heeft geregeld, waarbij in bijlage A zes verschillende afdelingen zijn opgenomen met vergoedingen die van toepassing zijn op de verschillende activiteiten en de daarbij behorende gezondheidscontroles;
- de Uniewetgever niet heeft voorzien in een verplichting voor alle ondernemers - landbouwondernemingen daaronder begrepen - tot betaling van minimumvergoedingen voor veterinaire controles;
- de legge 4 giugno 2010 n. 96 (c.d. legge comunitaria per il 2009) [wet nr. 96 van 4 juni 2010 (zgn. communautaire wet 2009)] heeft (met de invoering van lid 3 bis na lid 3 van artikel 1 van d.lgs. nr. 194/2008) landbouwondernemingen wat betreft de in artikel 2135 CC bedoelde activiteiten expliciet uitgesloten van de werkingssfeer van het wetsbesluit;
- deze uitsluiting dient ook betrekking te hebben op landbouwondernemingen die activiteiten uitoefenen die verwant zijn aan de veeteelt, zoals de bewerking, het op

voorraad hebben, de verwerking, de marketing en de exploitatie van producten die hoofdzakelijk zijn verkregen uit de veeteelt;

- in de loop van de procedure is ter bevestiging van de letterlijke uitlegging van de wet, wet nr. 189/2012 in werking getreden, waarbij een zin aan lid 3 bis van artikel 1 van wetsbesluit 194//2008 is toegevoegd;

- in deze wijziging wordt bovengenoemde uitlegging bevestigd (namelijk de vrijstelling **[OR.5]** voor alle landbouwondernemingen), omdat het wetsbesluit niets anders zou zijn dan een uiting van de noodzaak, door de wetgever, om in te grijpen om de kring van personen te beperken die in aanmerking komen voor de uitzondering op de verplichting tot betaling van veterinaire vergoedingen.

1.4. Voor zover hier relevant voeren de verzoekende partijen de volgende middelen aan:

a - in het bestreden vonnis is de uitlegging van de Uniewetgeving en de nationale wetgeving, zoals omgezet bij besluit 1844/2011, dat in eerste aanleg is bestreden en rechtmatig is geacht, volstrekt onjuist en tegenstrijdig, voor zover is geoordeeld dat landbouwondernemingen als bedoeld in artikel 2135 CC alleen uitgesloten zijn van betaling van vergoedingen wanneer die betaling niet verplicht is op grond van de communautaire verordening.

De verzoekende partijen betogen dat de enige beperking die de supranationale regeling stelt uitsluitend betrekking heeft op inspecties van de slachthuizen en op controles van de exploitatie van uitsnijderijen, ten aanzien waarvan de lidstaten moeten zorgen voor het innen van een vergoeding.

Het vonnis is ook tegenstrijdig en onjuist omdat wordt verondersteld dat de wijziging van artikel 1, lid 3 bis, van d.lgs. nr. 194/2008, ingevoerd bij wet 189/2012, is bedoeld „om de toepassing ervan te beperken tot de activiteiten bedoeld in bijlage A, afdeling 8”, maar anderzijds het beroep is verworpen op grond dat het aangevochten besluit in ieder geval rechtmatig was waar dit besluit ook landbouwondernemingen de in de afdelingen I tot en met V van voornoemd wetsbesluit genoemde activiteiten ontplooiën [slachthuizen, (bedrijven voor) uitsnijderij, bedrijven voor wildverwerking, melkproductie] de verplichting heeft opgelegd de in d.lgs. nr. 194/2008 neergelegde tarieven te betalen.

b - De overwegingen van de bestuursrechter in eerste aanleg zijn eveneens onjuist en tegenstrijdig waar de lidstaten een discretionaire bevoegdheid wordt ontzegd, aangezien een specifieke bepaling van gemeenschapsrecht ontbreekt die voorziet in een algemene subjectieve verplichting tot betaling van vergoedingen voor officiële controles door alle ondernemingen, met inbegrip van landbouwondernemingen als omschreven in artikel 2135 CC, aangezien **[Or.6]** iedere lidstaat het recht heeft om de financiering van deze controles te organiseren op de wijze die het meest passend wordt geacht; bovendien zouden onder het begrip landbouwonderneming (die uitgesloten moet worden geacht van de werkingssfeer van de regeling in kwestie) al diegenen vallen die zich bezighouden

met landbouw, bosbouw, veeteelt en daarmee samenhangende activiteiten, waaronder (in de zin van de derde alinea van artikel 2135 CC) de activiteiten met betrekking tot de bewerking, het op voorraad hebben, de verwerking, de marketing en de exploitatie van producten die hoofdzakelijk zijn verkregen uit landbouw, bosbouw of veeteelt, alsmede de levering van goederen of diensten met gebruikmaking van apparatuur of middelen die in het bedrijf gewoonlijk worden gebruikt in de uitoefening van landbouwactiviteiten, waaronder begrepen activiteiten, gericht op de ontwikkeling van het grondgebied, landelijk erfgoed, de ontvangst of gastvrijheid, zoals bepaald in de wet.

Daarom zou in dit kader het slachten van vlees – door de verzoekende partijen in deze zaak - uitsluitend plaatsvinden ten behoeve van en accessoir zijn aan de veeteelt en valt dit onder de activiteiten die verband houden met landbouw in de zin van artikel 2135 CC. Als zodanig wordt deze activiteit niet betrokken in de heffing van de vergoedingen van d.lgs. nr. 194/2008.

In het licht van het bovenstaande menen de verzoekende partijen dat aan de voorwaarden is voldaan om in voorkomend geval, na schorsing van de procedure, het Hof van Justitie krachtens artikel 267 VWEU een prejudiciële vraag inzake de uitlegging van verordening (EG) nr. 8[8]2/2004 voor te leggen.

[OMISSIS] [aanvullende grieven met betrekking tot vermeende gebreken van de interne administratieve procedures]

1.5. De regio heeft zich als verwerende partij gesteld. Het verweer is voornamelijk gebaseerd op de volgende punten:

[OR.7]

a - de bepalingen van d.lgs. nr. 194/2008 hebben geen invloed op de vergoedingen van juli 2010 tot januari 2012 - ofwel op het voorwerp van het geschil;

b - de uitlegging door de bestuursrechter in eerste aanleg overeenkomstig het besluit van regio is de enige die in overeenstemming is met de genoemde EG-verordening, die voorziet in een verplichting vergoedingen te betalen;

c - de verschuldigde vergoeding stemt overeen met een vergoeding voor de uitgevoerde controle en geldt derhalve zonder enig onderscheid op communautair niveau voor ieder type marktdeelnemer;

[OMISSIS] [bevindingen betreffende interne administratieve en regelgevende handelingen]

1.6. De hierboven genoemde gezondheidsdiensten hebben zich als verweerder gesteld. In het bijzonder de AUSL Modena blijft bij haar verweer en de exceptie van niet-ontvankelijkheid zoals in eerste aanleg aangevoerd met betrekking tot het ontbreken van betwisting van de uitvoeringshandelingen. Subsidiar heeft zij gesteld dat het slachten hooguit als landbouwactiviteit beschouwd zou kunnen

worden indien de geslachte dieren geheel of voornamelijk zijn gefokt op het bedrijf waar de slacht plaatsvindt.

Met betrekking tot de opslagen herhaalt AUSL Modena dat de vergoedingen zoals bepaald in d.lgs. nr. 194/2008 voorzien in opslagen, maar alleen in relatie tot de daadwerkelijk gedragen kosten (conform de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de gezondheidscontroles die buiten kantoortijden worden uitgevoerd).

Bovendien is het ingevolge het arrest van het Hof van Justitie van 19 maart 2009, Commissie/Duitsland (C-207/07) toegestaan om een forfaitair bedrag vast te stellen. Bij de forfaitaire tarieven zou het verbod van overschrijden van de gemaakte kosten derhalve niet gelden.

De AUSL Romagna [OMISSIS] heeft haar verweer herhaald en de nadruk gelegd op de consistentie van de uitlegging door de bestuursrechter in eerste aanleg dat de last [OR.8] van de veterinaire controles moet worden gedragen door de betrokken ondernemer, maar dringt daarbij toch aan op een verwijzing naar het Hof om te laten onderzoeken of verordening (EG) nr. 882/2004 een uitlegging van nationale bepalingen toestaat waarin landbouwondernemingen ontheven worden van betaling van slachtheffingen.

[OMISSIS] [procedure]

II - Toepasselijke bepalingen

2.1. Alvorens in te gaan op de prejudiciële vragen die aan het Hof worden voorgelegd, worden de relevante nationale bepalingen kort aangehaald (de volledige tekst van die bepalingen wordt toegezonden als bijlagen bij de onderhavige beschikking).

Artikel 1 van d.lgs. nr. 194/2008 houdende *Disciplina delle modalità di rifinanziamento dei controlli sanitari ufficiali in attuazione del regolamento (CE) n. 882/2004 [regels voor de herfinanciering van officiële gezondheidscontroles bij de uitvoering van de verordening (EG) nr. 882/2004]* beperkt de

„*Werkingsfeer*” in de volgende bewoordingen:

„1. Dit besluit voorziet in de procedures voor de financiering van officiële gezondheidscontroles, die worden geregeld door titel II van verordening (EG) nr. 882/2004, uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten voor de verificatie van de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de normen voor dierenwelzijn.

2. Voor de financiering van de in lid 1 bedoelde controles zijn de vergoedingen van toepassing die zijn vermeld in de bijlagen bij dit besluit, volgens de procedures van artikel 2.

3. De in dit besluit bedoelde vergoedingen, die elk ander tarief voor de in lid 1 bedoelde gezondheidscontroles vervangen, worden gedragen door de marktdeelnemers in de sectoren waarin de in lid 1 bedoelde controles worden uitgevoerd. [...]

Bij wet nr. 96/2010 is d.lgs. nr. 194/2008 als volgt gewijzigd. Artikel 48 „(Erkenning van fabrieks- en vriesvaartuigen en wijziging van artikel 1 van d.lgs. nr. 194 van 19 november 2008)” luidt als volgt:

[OR.9]

„[...]

5. Voor de juiste toepassing van de bepalingen van verordening (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 en ter voorkoming van ongelijke behandeling op het nationale grondgebied is bij artikel 1 van decreto legislativo nr. 194 van 19 november 2008 na lid 3 het volgende toegevoegd: „3 bis Landbouwondernemingen zijn uitgesloten van de werkingssfeer van dit besluit voor de uitoefening van de activiteiten bedoeld in artikel 2135 CC.”

Een tweede wijziging en aanvulling vond plaats bij decreto legge 13 settembre 2012 n. 158 (voorlopig wetsbesluit nr. 158 van 13 september 2012; hierna: „d.l. nr. 158/2012”), gewijzigd bij legge 8 novembre 2012 n. 189 (wet 189 van 8 november 2012; hierna: „wet nr. 189/2012”), dat in artikel 8, houdende „Bepalingen voor voedselveiligheid en dranken”, lid 14, bepaalt: „Aan artikel 1, lid 3 bis, van d.lgs. nr. 194/2008 wordt de volgende zin toegevoegd: „De uitzondering is van toepassing op de activiteiten bedoeld in bijlage A, afdeling 8, op voorwaarde dat zij worden uitgeoefend binnen de grenzen van de daarin genoemde bandbreedten.”

Afdeling 8 van bijlage A bij d.lgs. nr. 194/2008, die is ingevoerd bij het hierboven genoemde d.l. nr. 158/2012, verwijst naar bepaalde soorten bedrijven - slachthuizen, uitsnijderijen enzovoort - en geeft voor ieder soort de grens (de zogenoemde bandbreedte) aan waarbinnen de vrijstelling geldt. Voor varkensslachthuizen wordt derhalve alleen vrijstelling verleend aan bedrijven die jaarlijks niet meer dan 1 000 dieren verwerken; voor kippen- en kalkoen- en kippenslachterijen is de limiet 150 000 dieren per jaar, enzovoort.

2.2. Tevens worden hier de relevante internationale bepalingen genoemd.

Verordening (EG) nr. 882/2004 bepaalt in hoofdstuk VI, „Financiering van officiële controles”:

„Artikel 26 Algemeen beginsel

De lidstaten zorgen, op een wijze die zij passend achten, inclusief door algemene belastingen of door het vaststellen van vergoedingen of heffingen, voor voldoende

financiële middelen voor het nodige personeel en andere middelen voor officiële controles.” [Or. 10]

„Artikel 27 Vergoedingen of heffingen

1. De lidstaten kunnen vergoedingen of heffingen innen ter dekking van de kosten van officiële controles.

2. Waar het evenwel gaat om activiteiten als bedoeld in bijlage IV, afdeling A, en bijlage V, afdeling A, verzekeren de lidstaten dat een vergoeding wordt geïnd.

3. Onverminderd de leden 4 en 6 mogen vergoedingen die voor de in bijlage IV, afdeling A en bijlage V, afdeling A, genoemde activiteiten worden geïnd, niet lager zijn dan de in bijlage IV, afdeling B, en bijlage V, afdeling B, gespecificeerde minima. Voor de in bijlage IV, afdeling A, genoemde activiteiten mogen de lidstaten evenwel gedurende een overgangperiode tot 1 januari 2008 de bedragen hanteren die momenteel op grond van richtlijn 85/73/EEG van toepassing zijn.

De bedragen in bijlage IV, afdeling B, en bijlage V, afdeling B, worden ten minste om de twee jaar bijgewerkt volgens de procedure van artikel 62, lid 3, in het bijzonder ter compensatie van de inflatie.

4. Vergoedingen die overeenkomstig lid 1 of lid 2 ten behoeve van officiële controles worden geïnd:

a) mogen niet hoger zijn dan de door de verantwoordelijke bevoegde autoriteiten gedragen kosten in verband met de in bijlage VI vermelde zaken en

b) kunnen op vaste bedragen worden vastgesteld op basis van de door de bevoegde autoriteiten gedurende een bepaalde periode gedragen kosten of, indien van toepassing, de bedragen die zijn vastgesteld in bijlage IV, afdeling B, of in bijlage V, afdeling B. 5. Bij de vaststelling van de vergoedingen houden de lidstaten rekening met de volgende elementen:

a) het type bedrijf en de daaraan verbonden risicofactoren;

b) de belangen van bedrijven met een geringe productie;

c) de traditionele methoden die worden gebruikt voor de productie, verwerking en distributie;

[OR.11]

d) de behoeften van bedrijven die gelegen zijn in gebieden met bijzondere geografische beperkingen.

6. Wanneer in verband met zelfcontrole door het diervoeder- of levensmiddelenbedrijf toegepaste traceerbaarheidssystemen en het niveau van de

tijdens officiële controles geconstateerde naleving voor een bepaald type diervoeder of levensmiddelen of voor bepaalde activiteiten officiële controles met een lagere frequentie plaatsvinden, dan wel om rekening te houden met de criteria van lid 5, punten b) tot en met d), kunnen de lidstaten een vergoeding voor officiële controles vaststellen die lager ligt dan het in lid 4, punt b), bedoelde minimumbedrag, op voorwaarde dat de betrokken lidstaat bij de Commissie een verslag indient waarin vermeld zijn:

- a) het betrokken type diervoeder of levensmiddelen of de betrokken activiteit,*
- b) de controles die in het betrokken diervoeder- of levensmiddelenbedrijf worden uitgevoerd, en*
- c) welke methode voor de berekening van de vergoeding is toegepast.*

7. Indien de bevoegde autoriteit in één inrichting tegelijkertijd diverse officiële controles van diervoeders en levensmiddelen uitvoert, moeten deze controles als één activiteit worden beschouwd en mag hiervoor maar één vergoeding worden gevraagd.

8. Vergoedingen betreffende invoercontroles worden door de exploitant of zijn vertegenwoordiger betaald aan de met de invoercontroles belaste bevoegde autoriteit.

9. Geïnde vergoedingen worden rechtstreeks noch onrechtstreeks terugbetaald, tenzij zij ten onrechte waren geïnd.

10. Afgezien van de kosten die voortvloeien uit de in artikel 28 genoemde uitgaven, mogen de lidstaten in het kader van de uitvoering van de onderhavige verordening geen andere vergoedingen innen dan die bedoeld in onderhavig artikel.

11. De exploitanten van bedrijven, andere betrokken bedrijven, of hun vertegenwoordigers ontvangen een betalingsbewijs voor de vergoedingen.

12. De lidstaten publiceren de methode van berekening van de vergoedingen en delen deze aan de Commissie mee. De Commissie onderzoekt of de vergoedingen in overeenstemming zijn met de bepalingen van deze verordening.” [OR.12]

Overweging (32) „Voor de organisatie van officiële controles moeten passende financiële middelen ter beschikking worden gesteld.

De bevoegde autoriteiten van de lidstaten moeten derhalve vergoedingen of kostenbijdragen kunnen innen ter dekking van de kosten van die officiële controles. Daarbij staat het de bevoegde autoriteiten van de lidstaten vrij de vergoedingen en kostenbijdragen vast te stellen als vaste bedragen op basis van de gedragen kosten en rekening houdend met de specifieke situatie van de inrichtingen. Indien een vergoeding wordt gevraagd van exploitanten, moeten

daarvoor gemeenschappelijke criteria worden toegepast. Het is derhalve passend criteria vast te stellen voor het bepalen van de hoogte van de inspectievergoeding. Wat de vergoedingen voor invoercontroles betreft, is het met het oog op een uniforme toepassing en om handelsverstoringen te vermijden noodzakelijk voor de voornaamste invoerproducten de tarieven rechtstreeks vast te stellen.”

Bijlage IV, afdeling A, betreft de activiteiten die vallen onder de richtlijnen 89/662/EEG (inzake veterinaire controles in het handelsverkeer), 90/425/EEG [(inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en producten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt)], 93/119/EG [(inzake de bescherming van dieren bij het slachten of doden)], 96/23/EG (inzake controlemaatregelen ten aanzien van bepaalde stoffen en residuen daarvan in levende dieren en in producten daarvan en tot intrekking van de richtlijnen 85/358/EEG en 86/469/EEG en de beschikkingen 89/187/EEG en 91/664/EEG), waarvoor de lidstaten thans vergoedingen innen in de zin van richtlijn 85/73/EEG.

Bijlage V, afdeling A, betreft de activiteiten die vallen onder de richtlijnen 97/78/EG (tot vaststelling van de beginselen voor de organisatie van de veterinaire controles voor producten die uit derde landen in de Gemeenschap worden binnengebracht) en 91/496/EEG (tot vaststelling van de beginselen voor de organisatie van de veterinaire controles voor dieren uit derde landen die in de Gemeenschap worden binnengebracht en tot wijziging van de richtlijnen 89/662/EEG, 90/425/EEG en 90/675/EEG), waarvoor de lidstaten op grond van richtlijn 85/73/EEG thans vergoedingen innen.

III - Motivering van de prejudiciële verwijzing

De verwijzende rechter is zich ervan bewust dat het beginsel van voorrang van het Unierecht op zichzelf geen rechtvaardiging vormt voor inbreuken op deze bepalingen door de wetgeving van de lidstaten.

[OMISSIS] Bij de uitlegging van de nationale wetgeving vanuit unitair oogpunt moet de verwijzende rechter precies vaststellen welke verplichtingen de staten krachtens de communautaire regeling hebben en met name welke uitzonderingen mogelijk zijn. Ook moet hij nauwgezet vaststellen tot welke categorie een landbouwonderneming behoort.

In dit verband kan niet worden genegeerd dat de Corte di cassazione (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië) in arrest nr. 22 978/2016 van de zesde civiele kamer, gepubliceerd op 10 november 2016, heeft geoordeeld dat artikel 1, lid 2, van decreto legislativo 228/2001 (wetsbesluit 228/2001) bepaalt dat „als landbouwondernemingen worden beschouwd: coöperaties van landbouwondernemingen en hun consortia wanneer zij voor de uitoefening van de activiteiten bedoeld in artikel 2135 CC, zoals vervangen door lid 1 van dit artikel, voornamelijk gebruikmaken van producten die zijn geproduceerd door leden van de coöperatie ofwel als zij voornamelijk aan leden van de coöperatie goederen en

diensten leveren die gericht zijn op de zorg en ontwikkeling van de biologische cyclus”.

De Corte di cassazione specificeerde echter dat de verwijzing naar de activiteiten in artikel 2135 CC, ofwel naar de zorg en ontwikkeling van de biologische cyclus, uitsluit dat een coöperatie die „alleen” niet-landbouwactiviteiten uitoefent die enkel geacht worden onder landbouw te vallen indien zij door een landbouwonderneming worden uitgeoefend, als landbouwonderneming wordt gekwalificeerd.

In casu moet derhalve worden onderzocht of de bepaling waarnaar wordt verwezen in d.lgs. nr. 194/2008, zoals gewijzigd in 2010, heeft beoogd alle landbouwondernemingen uit te sluiten van de betaling van de vergoeding en of deze categorie ook de coöperaties kan omvatten die **[OR.14]** voor de leden de activiteiten uitvoeren waar de controles betrekking op hebben.

Voor een ruimere opvatting van de uitsluiting pleit namelijk — anders dan de bestuursrechter in eerste aanleg heeft overwogen — dat bij de hierboven genoemde d.l. nr. 158/2012 is getracht de omvang van die bovengenoemde uitsluiting te beperken.

Zowel de nationale bepaling van 2010 als die van 2012 laten echter de mogelijkheid open dat de nationale wetgever bepaalde uitzonderingen opneemt, zoals verwoord in de verordening, die zeker zijn gericht op een zo breed mogelijke verspreiding van de veterinaire controles met het oog op de veiligheid van de intracommunautaire handel in producten van dierlijke oorsprong en van de invoer van goederen en levende dieren in de Gemeenschap.

[OMISSIS]

[OR.15]

[OMISSIS][eerder uiteengezette overwegingen]

IV - Prejudiciële vragen

Dit leidt tot de volgende prejudiciële vragen:

1 - Moet artikel 27 van de EG-verordening, dat voorschrijft dat de lidstaten voor de in bijlage IV, afdeling A, en bijlage V, afdeling A, bedoelde activiteiten verzekeren dat een vergoeding wordt geïnd, aldus worden uitgelegd dat de verplichting tot betaling geldt voor alle landbouwondernemingen, ook wanneer zij „de activiteiten van het slachten en het uitsnijden van vlees uitsluitend ten behoeve van en in verband met de veeteelt uitoefenen?”

2 - Mag een lidstaat bepaalde categorieën ondernemers uitsluiten van het betalen van vergoedingen voor de gezondheidscontroles, hoewel hij een stelsel voor het innen van vergoedingen heeft opgezet dat als geheel geschikt is om te garanderen

dat de kosten van de officiële controles worden gedekt, of lagere vergoedingen in rekening brengen dan de vergoedingen die zijn vastgesteld bij verordening (EG) nr. 8[8]2/2004?

[OMISSIS]

De Consiglio di Stato, afdeling rechtspraak (Derde kamer), beslist als volgt:

1.) [OMISSIS] de stukken worden krachtens artikel 267 VWEU toegezonden aan het Hof van Justitie van de Europese Unie op de in de motivering gespecificeerde wijze en de modaliteiten, samen met de andere daarin genoemde stukken;

2.) de behandeling van de zaak wordt geschorst;

[OMISSIS] [beslissing betreffende de kosten]

[OR.16]

Aldus besloten in Rome [OMISSIS] [op] 14 december 2017 [OMISSIS]

[OMISSIS] [ondertekeningen]